

dokarallah.org

Kari na 5c: Aiwatar da Ka’idojin Asabar a Rayuwar Yau da Kullum

Wannan shafi yana cikin jerin game da doka ta 4: Asabar:

1. Kari na 5a: Asabar da Ranar Zuwa Coci, Abubuwa Biyu Daban
2. Kari na 5b: Yadda Za a Kiyaye Asabar a Zamanin Yau
3. Kari na 5c: Aiwatar da Ka’idojin Asabar a Rayuwar Yau da Kullum (Shafi na yanzu).
4. Kari na 5d: Abinci a Asabar — Jagora Mai Amfani
5. Kari na 5e: Sufuri a Asabar
6. Kari na 5f: Fasaha da Nishaɗi a Asabar
7. Kari na 5g: Aiki da Asabar — Fuskantar Kalubalen Rayuwa ta Hakika

Daga Ka’idoji zuwa Aiki

A kasidar da ta gabata mun bincika ginshiƙan kiyaye Asabar—tsarkinta, hutunta, da lokacinta. Yanzu kuma za mu duba yadda ake amfani da waɗannan ka’idoji a rayuwa ta zahiri. Ga masu bi da yawa, ƙalubalen ba yarda da dokar Asabar ba ne, sai dai sanin yadda za su yi rayuwa bisa wannan doka a cikin gidan zamani, wurin aiki, da al’ada. Wannan kasida ta fara wannan tafiya ta hanyar nuna muhimman ɗabi’u guda biyu da ke sa kiyaye Asabar ya yiwu: yin shiri tun da wuri da kuma koyon dakatawa kafin a aikata wani abu. Waɗannan ɗabi’u tare su ne gada tsakanin ƙa’idodin Littafi Mai Tsarki da aikace-aikacen yau da kullum.

Ranar Shiri

Ɗaya daga cikin mafi kyawun hanyoyin more Asabar maimakon ɗaukar ta a matsayin nauyi ita ce yin shiri tun da wuri. A cikin Nassi, ana kiran rana ta shida **“ranar shiri”** (Luka 23:54) domin an umurci mutanen Allah su tattara su kuma shirya ninki biyu, domin kome ya kasance a shirye kafin Asabar (Fitowa 16:22-23). A Ibrananci, ana kiran wannan rana יוֹם הַהֲכָנָה (yom ha’hachanah) — “ranar shiri.” Wannan ƙa’ida tana aiki har yanzu: idan ka yi shiri tun da wuri, za ka kuɓutar da kanka da iyalinka daga aikin da ba dole ba bayan Asabar ta fara.

Hanyoyi Masu Amfani na Yin Shiri

Wannan shirin na iya zama mai sauƙi kuma mai sassauƙa, bisa tsarin rayuwar gidanku. Alal misali, ku share gida—ko aƙalla muhimman ɗakuna—kafin faɗuwar rana, don kada kowa ya ji ana matsa masa ya yi ayyukan gida a cikin sa’o’i masu tsarki. Ku gama wanki, biyan kuɗaɗen da ake bi, ko gudanar da ayyukan da za a yi a waje tun da wuri. Ku tsara abinci don kada ku yi ta gaggawar dafa abinci a Asabar. Ku ware wani akwati domin a sa kwanukan da aka ƙazantar har bayan Asabar, ko kuma idan kuna da injin wanke kwanuka, ku tabbata babu komai a cikinsa don a iya saka kwanuka amma ba a kunna shi ba. Wasu iyalai ma sukan zaɓi amfani da kwanukan da ake yarwa a Asabar domin rage cunkoso a kicin. Manufar ita ce ku shiga sa’o’in Asabar da ƙarancin abubuwan da ba a kammala ba, ta haka ku samar wa kowa a gida yanayin salama da hutu.

Ka’idar Wajabci

Ɗabi’a ta biyu mai amfani don rayuwa bisa Asabar ita ce abin da za mu kira **Ka’idar Wajabci**. Duk lokacin da ba ka da tabbas game da wani aiki—musamman wani abu da ba ya cikin tsarin da ka saba yi a Asabar—ka tambayi kanka: ***“Shin dole ne in yi wannan a yau, ko zai iya jira har bayan Asabar?”*** Galibi za ka gane cewa aikin zai iya jira. Wannan tambaya guda ɗaya tana taimaka maka ka rage gudun ayyukan mako, tana ƙarfafa yin shiri kafin faɗuwar rana, kuma tana tanadi sa’o’i masu tsarki domin hutu, tsarki, da kusantar Allah. A lokaci guda, yana da muhimmanci a tuna cewa akwai wasu abubuwa da ba za su iya jira da gaske ba—ayyukan jinƙai, abubuwan

gaggawa, da bukatun gaggawa na ’yan’uwa. Idan ka yi amfani da wannan ƙa’ida cikin tunani, za ka girmama umurnin daina aiki ba tare da mai da Asabar ta zama nauyi ba.

Amfani da Ka’idar Wajabci

Ka’idar Wajabci mai sauƙi ce amma tana da ƙarfi, domin tana aiki a kusan kowane yanayi. Ka yi tunanin an kawo maka wasiƙa ko kunshi a Asabar: a mafi yawan lokuta za ka iya barinsa a rufe har bayan sa’o’i masu tsarki. Ko kuma ka lura da wani abu da ya birkice ya shiga ƙarƙashin kayan ɗaki—sai dai idan yana da haɗari, zai iya jira. Wani tabo mai datti a ƙasa fa? Goge ƙasa ma yawanci yana iya jira. Hatta kiran waya da saƙonnin waya za a iya tantance su da wannan tambayar: ***“Shin wannan wajibi ne a yau?”*** Hira, alƙawura, ko ayyukan waje da ba na gaggawa ba za a iya ɗage su zuwa wani lokaci, ta haka za ka ’yantar da hankalinka daga damuwar ranakun aiki kuma ka taimaka wa kanka ka mai da hankali ga Allah.

Wannan tsarin ba yana nufin yin biris da ainihin bukatu ba ne. Idan wani abu yana barazana ga lafiya, tsaro, ko jin daɗin iyalinka—kamar share wani abu mai haɗari da ya zube, kula da yaro marar lafiya, ko amsa ga wani yanayi na gaggawa—ya dace ka yi abin da ya kamata. Amma idan ka horar da kanka ka ɗan dakata ka yi wannan tambayar, za ka fara bambance abin da yake da muhimmanci da gaske da abin da kawai ka saba yi. Da shigewar lokaci, Ka’idar Wajabci tana mai da Asabar daga jerin abubuwan da za a yi da waɗanda ba za a yi ba zuwa tsarin zaɓe cikin tunani, wanda ke samar da yanayin hutu da tsarki.

Rayuwa da Asabar a Gida Mai Ra’ayoyi Mabambanta

Ga masu bi da yawa, ɗaya daga cikin manyan ƙalubale ba fahimtar Asabar ba ne, sai dai **kiyaye ta a gidan da wasu ba sa kiyaye ta**. Yawancin masu karatunmu, waɗanda ba su fito daga iyalai masu kiyaye Asabar ba, sau da yawa su ne kaɗai a cikin iyalinsu da ke ƙoƙarin kiyaye Asabar. A irin waɗannan yanayi, yana da sauƙi a ji tashin hankali, laifi, ko takaici sa’ad da mata ko miji, iyaye, ko wasu manya a gidan ba su da irin wannan tabbaci.

Ka’ida ta farko ita ce **ka zama abin koyi maimakon ka tilasta wa wasu**. Asabar baiwa ce da alama, ba makami ba. Koƙarin tilasta wa mata ko miji da ba ya so, ko ɗan

da ya girma, ya kiyaye Asabar na iya haifar da fushi kuma ya raunana shaidarka. Maimakon haka, ka nuna farin ciki da salamar Asabar ta wurin halinka. Sa’ad da iyalinka suka ga ka fi natsuwa, farin ciki, da mai da hankali a cikin sa’o’in Asabar, za su fi yiwuwa su girmama yadda kake kiyaye ta, wataƙila ma su haɗu da kai nan gaba.

Ka’ida ta biyu ita ce **yin la’akari da wasu**. Idan zai yiwu, ka daidaita shirinka don kiyaye Asabar kada ya ɗora wa wasu a gidanka ƙarin nauyi. Alal misali, ka tsara abinci don kada a matsa wa mata ko miji ko sauran ’yan uwa su canja yadda suke cin abinci saboda Asabar. Ka bayyana cikin alheri amma a sarari irin ayyukan da kai kanka kake ƙaurace wa, amma kuma ka kasance a shirye ka biya wasu bukatunsu. Wannan niyyar daidaitawa da halayen iyali tana taimakawa musamman wajen guje wa rikici a farkon tafiyar kiyaye Asabar.

A lokaci guda, ka yi hankali kada ka zama **mai sassauci ko yarda da komai fiye da kima**. Ko da yake yana da muhimmanci a kiyaye salama a gida, sassauci fiye da kima zai iya nisantar da kai sannu a hankali daga kiyaye Asabar yadda ya kamata, kuma ya samar da al’adun gida da zai yi wuya a canja daga baya. Ka yi ƙoƙarin samun daidaito tsakanin girmama dokar Allah da nuna haƙuri ga iyalinka.

A ƙarshe, mai yiwuwa ba za ka iya sarrafa yawan hayaniya, ayyuka, ko jadawalin sauran mutanen gidanka ba, amma har yanzu za ka iya **tsarkake lokacinka**—ta wajen kashe wayarka, ajiye aikinka, da kuma kasancewa mai tawali’u da haƙuri. Da shigewar lokaci, tsarin rayuwarka zai yi magana fiye da kowace hujja, yana nuna cewa Asabar ba takura ba ce, amma abin farin ciki ne.